Pelzinnen

1970-2010

Ter ere van het 40-jarig bestaan van Café de Pels nodigde Maarten Voorhoeve alle huidige en vroegere Pelzinnen uit voor deze groepsfoto, gemaakt in de Pels op zondag 20 juni 2010.

Voor Maarten was het vieren van het jubileum daarmee afgedaan. Daar waren de Pelzinnen het niet mee eens…

1971-1978	**maria van rooijen**	8
1980-1986	**tonnie van kalken**	12
1980-1985	**lidewij kapteijn** en **marie-jo hermans**	14
1983-1988	**karin flinterman**	16
1986-1989	**stefanie de jonge**	17
1988-1991	**ida sandberg**	18
1989-1992	**tessel zwart**	19
1989-1998	**barbara beukeveld**	22
1993-1997	**finette lips**	24
1993-1997	**judith schepers**	26
1994-1998	**fleur van der veer**	27
1995-1998	**margreth verhulst**	28
1996-2000	**claudia hinterseer**	30
1996-2000	**rosan hollak**	31
1997-1999	**monique jansen**	34
1998-2000	**bianca tan**	36
1998-2003	**bonnie dumanaw**	38
1998-2003	**sophie zeyl**	40
1999-2004	**lenneke overeem**	42
2000-2001	**elise reynolds**	44
2000-2004	**sanne bakker**	45
2000-2007	**koosje heurter**	46
2000-2010	**renate smid**	48
2003-2007	**hanna schreuders**	50
2003-2008	**marieke verstraaten**	51
2005-2009	**gabi rosiewicz**	52
2005-	**jonah stunt**	54
2006-	**pieternella van bourbon**	56
2006-	**manita schaapman**	58
2008-	**lea fels**	59
2009-	**fleur van berge**	60
	colofon	62

Tja, de Pels, wat had ik zonder gemoeten,
de liefdes die broeiden en groeiden in zijn mottige vacht
in het gele licht van fabriekslampen,
in het hoekje bij de jukebox,
aan de hoge tafeltjes
waar ik toepte met witte Hans,
die meedogenloos won
wat hem zo vrolijk maakte dat ik totaal gewetenloos
de kaas op 20 tosti's krullen liet.
Want ik was keukenprinses
omdat ik in de Pieterspoort meer verdiende dan er werd omgezet.
Slechts junken, gekken, havelozen kwamen naar het lichtloze café.
Ik schonk ze koffie koffie koffie
die zij aanvulden met room tot aan de rand.
Nee dan de Pels,
over de koppen kon je lopen
Teyung was magistraal zo snel en
handig schoot het flesje cola al
de lucht in de bestelling amper
uitgesproken en alle mannen
gleden meestal tevergeefs uit over
de lange blonde lokken van Lida
en haar stem die diep van whiskey was en rook
van talloze Javaanse Jongens.
Waar Cees Nooteboom nog een jongen en
gewoon een aardige klant was.
En dan een baas die leefde in een
groene DS, 6 minaressen had
en als hij je wilde uitleggen
dat je 20 tosti's niet 2 uur lang moest laten liggen
nam hij je mee in zijn DS
zodat hij je tijdens het standje niet aan hoefde te kijken.
Rob leerde ons zélf van hem te stelen, zo genereus was hij.
'Je moet wel af en toe een rondje geven,'
was het devies en zelf deed hij dat strijk en zet
als hij de sinaasappels bracht en een greep in de kas deed
en weer in zijn DS sprong om zijn wasje naar
een minnares te rijden.
Zorgeloos, dat ben ik vaak geweest in de Pels
en dronken natuurlijk en vreselijk verliefd.
Ik ben blij dat de Pels toch nog bestaat
en Maarten de baas is.

Café „de Pels"
geopend 11 tot 1 u.

29037

Volgens Maarten was de Pels toen een ‘links-intellectueel praatcafé’. De Pels werd veelvuldig gefrequenteerd door journalisten, schrijvers, kunstenaars en muziekanten.
Om er een paar te noemen: leden van de groep De Dijk, Hans en Candy Dulfer, Henk Spaan en Matthijs van Nieuwkerk behoorden tot de vaste klantenkring. Maar ook Maarten ‘filosoof’, Andy ‘fiets’ en een Surinaamse jongen van wie ik de naam niet meer weet, maar die heel origineel met de toevoeging ‘Zwart’ in het beruchte rekeningen/pofboek stond.
Een nieuwe collega had niet meteen in de gaten dat praktisch elke klant met een bijnaam in het boek genoteerd stond. In haar onschuldig enthousiasme zei ze tegen die jongen: ‘Wat leuk, mijn achternaam is ook Zwart.’
Ik zal de naam van die collega hier niet verklappen…

Maarten for Boss: *foto van personeel gemaakt ter gelegenheid van de overname van ‘de Pels’ door Maarten.*

Jarenlang had ik Maarten aan zijn hoofd gezeurd dat hij eens mee moest gaan naar het carnaval in Maastricht. Tot mijn grote verbazing gaf hij op enig moment toe, onder één voorwaarde: hij wou verkleed gaan als stewardess van Swiss Air. Via via is hij toen aan een originele outfit gekomen. Samen gingen we naar de Hema om een bh en pantykousen voor Maarten te kopen. Met veel moeite vonden we ook nog pumps maatje 48+. En een pruik mocht natuurlijk niet ontbreken. Enigszins nerveus zat Maarten in de trein richting Maastricht, het zou mij op dat moment niet verbaasd hebben als hij alsnog rechtsomkeert had gemaakt. Maar dat deed hij niet. In Maastricht schalde de carnavalsmuziek al in het station uit de luidsprekers, en toen we het station uitliepen kwamen we meteen – alsof het gepland was – een 'zaate hermenie' tegen, waarin een toenmalige barkeeper van de Pels, Erik, bijna onherkenbaar toegetakeld meeliep. Ze waren onderweg naar een café aan de overkant van het station... Nou, dat was de eerste opsteker voor Maarten, hij keek zijn ogen uit. Na het verkleden en schminken gingen we de stad in. Een tweede opsteker: waar hij bang voor was gebeurde niet: niemand keek naar hem!!! Hij had nog niet in de gaten dat met carnaval iedereen er waanzinnig bijloopt... Zoals gebruikelijk met carnaval gingen we kroeg in, kroeg uit, en dronken de nodige pilsjes. Langzaam ontdooide Maarten. Toen volgde de derde opsteker: hij kwam een (oude) vriendin tegen. Niet lang daarna ben ik Maarten in het carnavalsgewoel uit het oog verloren, en zo hoort het ook met carnaval. Maarten, for old times' sake: volgend jaar weer?

1981-1986 | Lidewij Kapteijn en Marie-Jo Hermans

Op een zondagmiddag een maand geleden bekijken we een mapje foto's van Lide's afscheid van de Pels. Samen deden we vier jaar lang de donderdagavond. Al kijkend naar de foto's komen die avonden weer tot leven. Wat zijn er al veel dood! verzuchten we: Dirk, Willem, Lida, Tobias, Frans, Hans… Gatsie wat worden we oud!
Hoe heet die ene ook alweer? Die was geloof ik verliefd op jou. – Geen idee! Wat hebben we een slecht geheugen. Zou dat de drank zijn? Nee toch?! – Wat zagen we eruit!
En ons Maarten had nog een beetje haar. Maarten, de nieuwe jongen die we moesten inwerken. Nou, dat was snel gepiept. Wij hadden eigenlijk niets toe te voegen, want Maarten ontpopte zich onmiddellijk als een professionele barkeeper. Zo een als wij nooit geweest waren en nooit zouden zijn.
Maarten had duidelijke ideeën over hoe het wel en niet moest. Je eerst helemaal klem zuipen en dan achteraf zeggen dat je later komt betalen, dat kon dus niet. Dat wisten wij ook wel, maar echt druk maakten we ons er niet om. Maarten wel, Maarten werd woest, Maarten wilde de klanten opvoeden en dat leverde veel stress op. Van ons leerde hij dat je soms beter tot tien kon tellen, dat je sommige dingen van je af moest laten glijden voordat je een deur te lijf ging.
Wij leerden van hem dat we de tent arm zopen als we door gingen met zoveel drank weggeven. Iets met belasting, waardoor elk weggegeven of zelf gedronken drankje nog duurder werd dan wij dachten.
Soms zetten we ter compensatie nog weleens een fles zelfgekochte sterke drank terug op de plank. Wij waren dan na 'Dansen bij Jansen' weer stiekem met onze sleutel de Pels binnen gegaan voor een afterparty *avant la lettre*.
Lide herinnert zich nog levendig de nachtelijke fietstochten naar de Wilhelminastraat, want dat was op de route, en al die gesrpekken die daar gevoerd werden totdat de zon weer opkwam.
Voor Marie-Jo gaan de herinneringen vooral over Maarten als zorgzame en liefdevolle vader voor zijn kinderen. En als de vriend die altijd voor haar klaarstond als ze hem nodig had.
Marie-Jo: 'Ik was ook wel eens bang voor zijn oordelen of begreep zijn grappen niet altijd. Ik zie nog Maartens blik toen ik voorstelde om voor een nieuw wit overhemd eens bij de Zeeman te gaan kijken. Ik wist toen nog niet dat hij altijd voor kwaliteit ging en altijd het beste van het beste eist. Met Maarten lunchen betekent in een toprestaurant aan tafel met gesteven wit tafelkleed verwend worden. Heerlijk Maarten! Sinte Maarten!'
Maarten, de nukkige brompot die ook zo geweldig het leven weet te vieren… Maarten, de chagrijnige barkeeper met een groot gevoel voor humor… Maarten, de vrouwenman en de liefhebbende vader… Maarten, de onzekere vroege schoolverlater, die zich ontpopte als erudiete wijze raadsheer.
Nou Maarten, we drinken op je en hopen op onze oude dag herinneringen op te halen aan die goeie ouwe tijd in de Pels met al die bijzondere mensen; de kunstenaars en zij die het nooit haalden, de versierders, de wanbetalers, de drinkebroers, de smachtende mannen, de nog niet bekende BN'ers, en al die lieve, leuke, geestige, geëngageerde, breedsprakige en kleurrijke mensen die elke donderdagavond voor ons tot een feestje maakten.
Wij hebben ervan genoten, maar we zijn er vandoor gegaan.
Jij bent gebleven, en ook al heb je de zaak grondig onder handen genomen, je hebt de essentie van de Pels weten te behouden. Waarvoor onze eeuwige dank!

Café „de Pels"
rond 1985

Hidewij en Marie-jo

Ik was vijfentwintig en werkte naast mijn studie in de Kat in de Wijngaeart, een café in de Jordaan. Op een keer liep een onbekende man binnen, die beweerde dat ik veel beter bij hem in het cafe kon komen werken. Ik zou meer gaan verdienen en zou meteen verlost zijn van uitsmijters bakken en dagschotels serveren. Dat leek me wel wat.
Van het cafe in kwestie, de Pels, had ik nog nooit gehoord. Ik was er nog nooit geweest en ik kende ook niemand die ook maar iemand kende die daar bekend was.
Anton, want zo heette de man, nam me mee naar zijn café en ik kan niet zeggen dat het onmiddellijk een verpletterende indruk maakte. Een stikdonkere fietsenstalling, daar deed het me nog het meest aan denken. Mijn moeder moest hier maar liever niet komen, leek me. Maar het was er wel levendig. En dat ik de Pels al snel als een vooruitgang zag, kwam vooral door de clientèle. En er zaten mensen aan de bar met een missie, of op z'n minst een doel, en die zodra ze hun barkruk verlieten en het daglicht weer in liepen, leuke dingen gingen doen. Maar die eerste keer dat ik er met Anton binnenliep, zag ik dat er niet aan af.
Anton vertelde me dat Lidewij zou vertrekken en dat er dus ruimte zou zijn voor een nieuwe barkeepster. Hij stelde me voor aan de barkeeper met wie ik zou gaan samenwerken: Maarten. Een deel van zijn arm zat in het gips. Uit blinde woede tegen een muurtje geslagen. Anton fluisterde dat dit soort excessen deze barkeeper wel eens vaker overkwamen, maar dat Maarten toch een hoogst aimabel persoon was. Daar kwam ik inderdaad snel achter, hoewel hij toch nog steeds op sommige – voor mij volkomen onduidelijke – momenten naar de keuken moest om zich verbaal of lichamelijk af te reageren.
Maarten, inmiddels een bedaarde en betrouwbare vriend, was ook degene die mij op mijn eerste werkdag, net na openingstijd voorstelde aan Klaas:
'Karin, dit is Klaas hij drinkt espresso en studeert geschiedenis'.
'Klaas, dit is Karin, zij werkt hier en studeert ook geschiedenis.'
Ik had toen nooit kunnen denken dat wij, na deze plechtige introductie, de ouders zouden worden van onze – inmiddels 18-jarige – zoon Ruben.

De ochtend dat ik de Pels binnen ging om te solliciteren, was ik in alle staten. Ik had die nacht geen oog dichtgedaan. Ik hoorde constant en vreemd gekrabbel onder mijn hoofdkussen, tilde het op en zag een muis rondjes lopen in mijn bed! Ik gilde zo hard dat mijn bovenbuurman wakker werd, die 'm toen voor me heeft gevangen en afgevoerd. Maar de volgende ochtend wil ik een kiwi pakken. Ik had ze naast mijn theelichtje gelegd en ik wist zeker dat 't er twee waren. Maar opeens lagen er drie. De derde was warm, en geen kiwi. Het was wéér een muis, één die klem was komen te zitten in een gat van mijn theelichtje. Dus ik kom de Pels binnen en begin op het hysterische af over de invasie van muizen in mijn huis, was net klaar met mijn relaas over het theelichtje en toen zei Maarten: 'Je bent aangenomen.' Nadien heb ik begrepen dat Maarten en lichte voorkeur heeft voor barkeepsters/vrouwen die je op z'n zachtst gezegd aanwezig kunt noemen.
In de drie jaar dat ik er heb gewerkt ben ik afgestudeerd. De angst dat ik – mede vanwege mijn aanwezigheidsneigingen – nergens in de samenleving zou passen, groeide gestaag. En zonder Maarten zijn begeleiding en de nachtenlangen praatsessies met hem over het leven weet ik niet of het even goed met me was afgelopen. Hij heeft Yvonne Kroonenberg ingeschakeld en door haar ben ik me bij het Belgische weekblad *Humo* gaan aanbieden. Maarten heeft me persoonlijk op de trein naar Brussel gezet en ik ben nooit meer teruggekomen.
Elke keer als ik Amsterdam ben wil ik 'm even zien. Dat moet. In de Pels. Omdat alles wat ik nu ben daar is begonnen.

1988-1991 | Ida Sandberg

De eerste keer dat ik er kwam was ik 19 jaar, net geland in Amsterdam. Ik was naar het café gesleurd door Benjamin Herman, mijn toenmalige vriendje. Het bleef bij die ene keer, totdat ik een jaartje later in de buurt kwam wonen. Vanaf dat moment kwam ik er elke dinsdag, overdag, na therapie. Voor de krant, een broodje kaas en een koffie verkeerd. Op een dag vroeg Maarten me of ik niet achter de bar wilde werken. En nee, dat wilde ik niet. Ik zag mezelf absoluut niet als iemand die genoeg ruggengraat had om dat soort werk te doen. Die eerste keer met Benjamin had zo veel indruk op me gemaakt. Het publiek! Totaal geïntimideerd was ik. No way dat ik dat aan zou kunnen.

Een paar weken later vroeg Maarten het me nog een keer, en ik liet me door hem overhalen. Ik kan me de zenuwen van die eerste vrijdagavond nog goed herinneren. I was terrified. Dankzij Maartens begeleiding werd ik niet afgemaakt, integendeel, ik werd opeens opgenomen in een gezelschap waar ik nu nog steeds enorm van geniet. Ik werd volwassen in de Pels, met vallen en opstaan: echte liefde (Maarten), gebroken hart (idem), de collega's die vriendinnen werden, vrinden. De uitglijders, de gepassioneerde ruzies, met één arm alle glazen van de bar schuiven (vraag maar aan Igor), dansen op de bar (vraag maar aan Finette), de huwelijken, tragedies, de verhalen en de drank waarmee alles uiteindelijk werd en wordt geolied en beslecht.

Na 15 jaar in het buitenland ben ik weer terug in Amsterdam, en ook weer in het café. Alles is anders, alles is hetzelfde. Een paar gezichten minder, veel nieuwe erbij.

Ik stond er laatst nog, het was er leeg. Toen zag ik dat het uiteindelijk maar vier muren zijn, waartussen al het menselijk drama zich afspeelt. Café de Pels is eigenlijk niet meer dan een rechthoekig hok met goeie kunst aan de muur. Het zijn de mensen die het maken tot wat het is. En het heeft mij gevormd tot wie ik ben. En met mij vele anderen.

I ♥ CAFÉ DE PELS

Een barmeisje uit de Pels moet alles hebben en kunnen:

Een opgewekt karakter…

Er goed uitzien…

Tessel Zwart | **1989-1992**

Van aandacht houden…

Met iedereen omgaan…

van de baas…

…tot celebrities

Muzikaal…

…en belezen zijn…

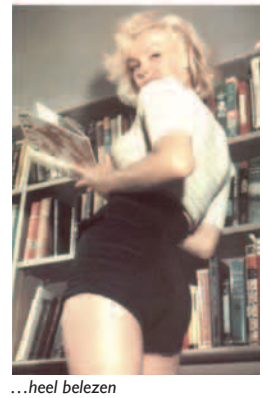

…heel belezen

Oog voor mannen…

…mannen voor haar…

…en veel liefde

Café „de
pend: I

Pels"
t l u.

PELS
=
EMOTIE

JBMV

De vrijdagmiddagborrel begint op te lossen, een vaste kern is blijven plakken. Met de laatste twee broodjes, tosti's en pinda's proberen ze een bodem voor de rest van de avond te leggen. Aan de bar Allard BB en op de hoekkruk Jerry. Rechts van hen Marcella en Maria met Hans Kooijman. Hans is charme zelve, sigaret ligt op te roken in de asbak, fluitje ernaast, iedereen te snel af met het bestellen van een volgend rondje. Een eindje verderop Martin Bosma – wat een geinige rechtse praatjes heeft die jongen toch. Op de Ronde Tafel staat een halfvol fluitje en een jonkie, daarnaast ligt het hoofd van Frans Stapert. Aan de Grote Wiardatafel Han Schuil, Dirk Wiarda, Milco Onrust, Boudie Eskens, Ab en Marja, Lovely Liesbeth, Marcel Vos, Petra Suikerspin, Tim Ayers, Harko Keizer. De laatste trekt zich ongezellig snel terug. Milco vertelt gepassioneerd over de voorbereiding van een expositie van Tim, Narcisse en Alan. Steven neemt niet aan het gesprek deel, maar zucht wel veel. Dirk strompelt beneveld richting herentoilet. Intussen schuiven Loet en Mario aan de bar, gezellig. En Henk. De Grote Wiardatafel loopt leeg, en als Dirk eindelijk van de plee terugkomt schuift hij naast de slapende Frans. Daarbij sleept hij achter zich aan een steeds langer wordende strook wc-papier. Ik probeer Frans te wekken en naar huis te bewegen; die krijgt voorlopig geen dubbeltjes meer. Dirk bekijkt het tafereel hoofdschuddend.

De Pels stroomt vol. Paar badgasten, ook kleinkunst, Plien en Bianca, altijd gezellig, Frank PSV-fan-tussen-Ajax-aanhang Lammers. Ook degenen die wel zijn gaan eten komen gelukkig terug. Sander Jonkergauw roept 'Lul!', tegen wie heeft hij het toch? Midden in de Pels heeft zich inmiddels Café de Zwart geposteerd: A t/m Z van der Heijden en zijn harem. Pontificaal blokkeert hij met zijn omvang elke poging om glazen te halen en asbakken te legen. Men kan geen kant meer op en zo is het ook maar beter. Het bier vloeit welig, de sfeer wordt allengs liederlijker. Nog geheel nuchter komt Wil Bordewijk met zijn companen (schoon volk!) en ook Zuid-Zeeland sluit zich aan met Riet, Sandra en Jan Cees Tans. Jan Donkers – altijd fijn en attent – is er met Anton le Bon en Frans Kotterer. Het wordt steeds gezelliger. Ans is er, met Karin en Jinke. En Barbara, Frank, Tessel en Ida, en Robert the Snake slingert zich om Koosje.

Op het drukste moment van de avond schuift Otto vanuit zijn gezelschap naar de bar en kijkt ons – nog voor hij de bar goed en wel bereikt heeft – ongeduldig aan. Hij schaart zich bij een grote groep vingers die niet aflatend bier, wijn, whiskey, witte martini, jenever en ijskouwe bestellen. Als ik Otto's ongeduldige en geïrriteerde blikken niet langer negeren kan, ga ik naar hem toe. Op dat moment pas draait hij zich om en begint te vragen wat men drinken wil. Dit kan even duren. Otto haalt zijn gehoortoeter te voorschijn en de moed zinkt me in de schoenen. Ik besluit eerst een ander te helpen, maar dan heb ik een kwaaie aan hem: een reprimande volgt onherroepelijk.

Als het hoelaterhoedoffer is geworden, werken we met moeite iedereen naar buiten. Jean Pierre Rawie neemt (verrassend) Petra mee. Voor ons eindigt de avond bij Nak & Anneke,

Maarten, Floris, Ida, Marika, Curd, Judith, Tessel, Barbara, Tine, Margreth, Dorien, Lone, Robert, Koosje en vele anderen.

Zaterdag. Ik haal de kassa op en vind een briefje van Maarten: 'Have'm for lunch! JBMV'. Vaders en moeders, kinderen, badgasten. Vertrouwde gezichten aan de ronde tafel: Anke en Anneke, cappuccino's. Ron: ijskouwe wodka. Linda Cooper is er niet, pfff, dat scheelt. Mick Moody en Frans, de laatste weer knap hersteld. Jan-Cees Tans sluit zich aan, het gaat over muziek. En daar is ook Dirk ontwaakt. Hij krijgt een broodje en een doorgelopen koffie.

En dan komen er baby's. Ik ga er eentje krijgen en dat vertel ik Maarten trots. Hij ook, vertelt hij, nog enigszins onder de indruk. Dan blijkt ook Fleur zwanger te zijn. En Marika gaat een kind krijgen. Marie-Jo komt opgewekt vertellen dat ze in verwachting is. En dan is ook nog Jinke heel blij met haar eerste op komst. Zes Pelsbabies. Voor mij nadert daarmee het einde van mijn Pelsleven achter de bar. Van 'Onze Finette' wordt ik 'Finette Pels'. Ook mooi.

De Pels is een eindeloze stoet leuke mensen die van de stad Amsterdam een dorp maakt. Met in het stralende middelpunt degene die daar juist niet wil zijn.

Welles Maarten; we komen om en voor jou.

Geheime dansles

Van 1993 tot 1997 werkte ik in de Pels.
Ergens in de periode was één van de vaste gasten, na een weekend Parijs, smoorverliefd geworden en had besloten te trouwen. De dame in kwestie volgde tangolessen.
Maarten zou haar 'weggeven' en wilde dit graag in tango-stijl doen.
En ik had opgeschept over het beheersen van deze dans.
Af en toe had ik daarom een afspraak met Maarten, in de middag, om hem deze passen bij te brengen.
Niet alleen spannend omdat niemand het mocht weten, maar vooral omdat de rollen omgedraaid waren: ik moest Maarten zeggen wat hij wel /niet moest doen, ik mocht leiden en hij moest volgen.
Helaas heeft hij van het 'in stijl idee' afgezien en heeft niemand kunnen zien wat hij geleerd had.

De desperate dronkaard

Hij wil gelaten van dit leven scheiden,
Voorgoed vertrekken uit dit somber oord,
Waar niets hem nog kan boeien noch verleiden,
Hij heeft te veel gezien, genoeg gehoord.

Maar als hij dan, bij wijze van vaarwel,
Ultime plicht, een laatste glas wil heffen,
Als de avondlucht, die teeder wordt en hel,
Hem wat hij gaat verliezen doet beseffen,

Als hij den lach bewondert van de meid,
Die hem het schuimend glas reikt, als de blanke
Huid van haar borst en arm een zaligheid
Belooft die grooter is dan die der dranken,

Voelt hij zich weer verzoend met het bestaan,
En met de toekomst èn met het verleden.
Hij heeft betaald, hij kan weer verder gaan:
Zóó heeft het laatste glas altijd zijn reden.

J. van Nijlen (1884-1965)

O, had ik maar een tijdmachine...

Terug in de tijd, ratel-de-ratel-piep-pieeeeeeep, als een oud modem dat wordt opgestart, en ja langzaamaan borrelen de herinneringen weer op van zo'n vijftien jaar geleden.

Maarten kwam wel eens eten in Brasserie 404 waar ik destijds werkte. Toen de toenmalige Brasserie dicht ging, ging ik op zoek naar een nieuw bijbaantje naast mijn studie en toen dacht ik meteen aan Maarten. Waarom weet ik eigenlijk ook niet, want we hadden nooit hele lange gesprekken ofzo, maar blijkbaar had ik er een goed gevoel bij. Ik had een kort gesprekje met Maarten en Maarten vond het eigenlijk meteen prima dat ik in de Pels zou komen werken. Het was echter wel onder één voorwaarde namelijk dat de vaste klanten mij leuk zouden vinden of in ieder geval mij zouden trekken. Dat was eigenlijk het belangrijkste voor Maarten en natuurlijk dat ik een perfect biertje kon tappen met precies twee vingers schuim er op en ook geen millimeter meer of minder, een perfecte cappuccino kon maken en een perfecte borrel en ijskoude wodka kon inschenken die bol stond. Blijkbaar is dat goed gegaan, want ik heb toch wel een aantal jaren in de Pels achter de bar doorgebracht.

In de Pels ben je naast barvrouw ook wel enigszins maatschappelijk werkster. Veel vaste klanten, veel verhalen, veel drank of veel drank en veel verhalen. Computer Jerry, 'het gaat niet zo goed' Steven Reyers, Simon 'Raket', Allard BB, New York New York Dirk Wiarda met zijn sjekkies, jasmijn thee en rode wijn, Otto Schaap, Milco & Boudie Onrust, helemaal uit Limburg onze uitgever Frans Stapert met zijn verzameling speciale tractors, de groenteboer van de overkant met accent, lieve lieve Anke Zijsling met sigaretjes achter de bar, geen cacao op mijn cappuccino Linda, zondagochtend (na het hardlopen) Jaap 'Frascatie', zondagochtend relaxt ontbijten met Tonnie en Piet 'Pels', Kurt 'Cop', kunst van Tim Ayres, postzegels en lay outs van Rutger Fuchs, Michiel Ferier, Tom Kellerhuis, Auke Kok en de rest van de staf van HP de tijd, Milou van Rossum, Hillebrand van Kampen, het fietsclubje op zondag, Tom Holkenborg toen hij nog geen Junkie XL was, uitgevers, schrijvers, Jiskefet, kunstenaars, galeriehouders, BN'ers en jongelui (J) Andy, Anneke, Petra 'Suiker', Kiki, de lieve dames en kinderen van Maarten en zo kan ik door blijven gaan… Ik weet nog steeds de afkortingen in het kasboek, wat iedereen drinkt en hoe hij of zij zijn of haar koffie drinkt. Een mooie tijd met mooie mensen.

Ik werkte in die tijd met Judith, Finette en (hoewel hij geen personeel was hoorde hij daar wel bij) Floris, Fleur, Willem, Robert, Rosan, Monique, Claudia, Cleo, Bianca, Sofie, en ik vergeet een aantal mensen waarvan ik de naam nu even niet weet, Mischa Voorhoeve, Maartens dochtertje die altijd al veel groter was dan ik, Bonnie als het druk was en de lieve ex-Pelzen en Pelzinnen die voor ons werkten als wij een uitje hadden met al het personeel, want dan moest ook echt AL het personeel mee van Maarten. We waren allemaal heel verschillend met ieder ons eigen karakter, maar één ding hadden we gemeen: we waren allemaal uitgekozen door Maarten. Ook hielden we allemaal geloof ik wel van een drankje. We bleven allemaal graag hangen na het werk of kwamen veel te vroeg voor het werk. IJskoude welverdiende wodkatjes drinken na het werk en knus bij elkaar biertjes drinken aan

de ronde tafel achterin. Finette en Floris waren in die tijd vaak van de gezelligheid, Willem was ook altijd wel in de buurt, met Judith at ik wel eens een hapje in de Goodies en van Robert herinner ik me nog een uitgebreide uitleg over motorrijden na een sessie geld tellen. Na sluitingstijd was het vaak nog even 'hoe later hoe Doffer' en verder zou ik graag Finette weer eens op de bar in de Pels willen zien dansen. Kortom fijne collega's.

Maar uiteindelijk draait het om Maarten. Maarten was nooit opvallend aanwezig, praatte niet de oren van je hoofd maar nam alles in zich op. Van Maarten leerde ik Florentijnse eieren bakken. Als Maarten er doorheen zat reed hij in zijn Mini naar Berlijn toe (of elders in Duitsland) om kop en schotels bij te halen. Die mooie witte van een soort melkglas. Bij Maarten hoorde vrouwen en kinderen. Maarten haalde de heerlijkste koffiebonen uit België, dungesneden brood en croissantjes uit Haarlem, erwtensoep en ossenworst bij bakkerij Korrel, bloemen bij Gerda, appeltaart bij Pompadour en we hadden met een Pels stempeltje goedgekeurde eieren. We hadden niet zomaar alles, maar wat we hadden moest ook het beste zijn. Zo is Maarten. Als ik werkte zag ik Maarten niet vaak behalve op zondagochtend dan als we samen het ontbijt deden. Ik heb me wel eens afgevraagd of Maarten niet zo goed wist wat hij met me aan moest, maar uiteindelijk werd ik van deze gedachte verlost doordat hij aangaf dat als ik werkte hij er op vertrouwde dat het allemaal wel goed ging. Maarten zal dit niet meer weten, voor mij was dat een hele opluchting om te horen. Als Pelzin wilde je natuurlijk wel dat Maarten tevreden was en ik mocht Maarten ook graag gewoon omdat het Maarten was en is.

Lieve groet,

Margreth 'Pels'

P.S. Door het voorbijgaan van de tijd kan het zijn dat sommige herinneringen of namen niet helemaal juist zijn. Vergeef me mijn eventuele waanideeën dan wel fouten.

Zondagavond

Het bier en de rode wijn vloeit. Gemopper en drinkgelag vult de ruimte. Af en toe een tosti of een ijskoude wodka, voor de rest is het bijvullen en de jukebox aan de praat houden geblazen. Je waagt je niet meer aan een eigen muzikale inbreng sinds je je Madonna-CD heb teruggevonden met de krabbel: 'grote persoonlijkheid, klote muziek, O.B.M.V.'. Het is ook vanavond de Rolling Stones, The Beatles en Kurt Cobain wat de klok slaat.

In het café – aan de ronde tafel – Marcel met de jeugd van tegenwoordig. Aan de lange tafel – rechts – Henk Gezellig met de krant – links – enkele badgasten. 'De-man-die-langs-De-Pels-fietste-maar-eerst-nog-iets-anders-te-doen-had' is al naar de Kring vertrokken. Allard en Jerry zitten trouw aan de bar. Af en toe stormt Maarten binnen. Straks komen Michiel en Kurt.

Er loopt een man langs het raam. Zijn arm gaat stijf langs zijn lichaam de lucht in. De groet. De deur gaat open en het tochtgordijn opzij. Je roept vrolijk: 'Hej, hoe gaat'ie?'

'Slecht'.

De man gniffelt, hangt z'n jas op, pakt een kruk, bestelt een biertje en ontspant zich niet.

Een moment later gaat het tochtgordijn opnieuw opzij, Khan's gezicht komt amper boven de bos rode rozen uit.

'Ah toe, Steef, voor een keer?' zeur je.

Love Stephven

Pelsvrouw

Ze staat met haar rug naar de rijen flessen en staart voor zich uit. Langzaam spoelt ze de bierglazen, één voor één, in het koude sop. Met een lome handbeweging beweegt ze langzaam ieder glas over de borstel in de spoelbak. Een draai naar rechts, een draai naar links en dan: op en neer en op en neer.
Uit het kraantje stroomt een fijn straaltje water. Kleine schuimbellen drijven over het wateroppervlak. Haar hand beweegt ritmisch, een klein mechaniekje verbonden aan een vrouwenlichaam. Dan trekt ze het object uit het water en houdt het, nat en druipend, omhoog. Ze steekt haar kin de lucht in en zoekt met een dichtgeknepen oog naar restjes vuiligheid. Zes paar mannenogen volgen haar hand en zien hoe in het opgeheven glas het licht van de late zomerzon fonkelt.
'Twee bier,' klinkt het vanaf de ronde tafel achterin het café. Ze knikt en loopt, enigszins opgeschrikt, twee passen naar links. Met een ferme ruk trekt ze de tap open. Goudgele vloeistof vult met een kolkende beweging het glas in haar hand; behendig grijpt ze naar een tweede glas van de stapel voor haar en laat de stroom snel overlopen, van kelk tot kelk, tot alles binnen enkele seconden gevuld is en het witte schuim over de randen golft. Met een klap duwt ze de hendel terug. Ze grijpt naar de witte spatel voor haar, trekt hem uit het water en strijkt al het overtollig wit van de glazen af. Zachtjes tikt ze met de spatel tegen de rand van de bar. Vlokken schuim spatten tegen haar zomerjurk. Ze houdt het bier in beide handen en wandelt, met een glimlach, de ruimte in, waar zes mannenhoofden langzaam meedraaien.
'Mag ik een witte wijn met ijs?' De stem komt vanachter de bar, vlak naast de krantenbak. Ze draait rond op haar hakken en schuift, tussen muur en bar, langzaam langs het zwarte schoolbord met ontbijtsuggesties. Ze pakt een kelkvormig glas van een van de planken, grijpt een metalen tangetje en vist voorzichtig twee transparante klontjes uit een zilverkleurig emmertje. De blokjes rinkelen in hun val; ze laat de deksel knallen op de emmer. Dan tovert ze een fles uit een verborgen holte naast de ijskast en trekt de kurk eraf. Het vocht vult het glas, een fruitvliegje zoemt langs, een lok haar valt voor haar gezicht. En terwijl ze het glas over de bar aanreikt, schiet het bovenste knoopje van haar zomerjurk open, zes mannen houden hun adem in.
'Mogen wij misschien twee tosti's? En twee Jack Daniels, zonder ijs.' Met haar vingers toetst ze, haar rug naar de bar gekeerd, codes aan op het schermpje van de kassa. Tussen haar vingers laat ze muntjes rinkelen. Ze draait, strekt zich uit en grijpt twee lange glazen van de plank. Met lenige vingertoppen strijkt ze zachtjes langs flessenhalzen, tot ze de vierkante fles met het zwarte etiket vindt. Ze schroeft de dop eraf, vult twee keer een maatbekertje, leegt het tweemaal, afzonderlijk in ieder glas en geeft nog een extra scheutje toe. Ze trekt de ijskast open en bukt voorover. De stof van haar zomerjurk kruipt langs haar dijen omhoog. Ze grijpt de plastic bak met geprepareerde tosti's, een streepje zwart net zichtbaar tussen haar benen. Zes mannenharten zwellen op.
'Heb je lucifers?' Ze knikt en loopt, elegant, bijna ingetogen, naar het kleine stapeltje witte doosjes naast de kassa. Bij iedere pas beweegt, deint, wiegt alles wat aan haar toebehoort onder de stof van haar kleding. Een druppeltje zweet sijpelt vanaf haar kruin, langs haar nek, langzaam naar beneden en vindt zijn weg tussen haar schouderbladen. Ze pakt het doosje tussen duim en wijsvinger en werpt het met een korte beweging door de lucht. Het vliegt, glijdt over de zilverkleurige bar en komt tot stilstand voor een paar rustende handen en een glas rode wijn op een bierviltje. Ze knipoogt, hij glimlacht. Synchroon worden vijf hoorbare zuchten geslaakt in de ruimte.

EIEREN
ROEREI
MET SPIN
EN ACHTER
NOORSE
11/10 '97

Finette, Margreth, Flavia & Mischa

Ik was vastbesloten na twee semi-legendarische Amsterdamse cafés mijn bardame-carrière af te sluiten in de Pels. Niet wetend dat het aannamebeleid zo scherp en ondefinieerbaar tegelijk was. Pas later begreep ik de bijzonderheid dat Maarten 'het' in me zag. Dit werd niet bepaald gedeeld door mijn mannelijke collega's van dat moment, want die oordeelden unaniem: té oud, té horeca! Dat vernam ik gelukkig pas toen ik bleek mee te vallen.

Er volgden enkele toegewijde en blije jaren als Pelzin. Ik was ongeveer evenveel tijd voor als achter de bar te vinden. Willem, Robert, Judith gingen, Gijs, Bianca, Rosan en Claudia kwamen. Het innige contact met de Pelspopulatie verplaatste zich zelfs groepsgewijs naar de kartbaan. Martin, opnieuw sorry voor mijn onbehouwen rijgedrag.

Maarten besloot het erop te wagen: ik werd bevorderd tot bedrijfsleider. Wat dat precies zou inhouden was niet helemaal duidelijk, maar dat gingen we wel uitvinden.

Werd het toen te serieus? Of was het de tanende mannelijke aandacht? In ieder geval werden de complimenten schaarser en bedenkelijker. Zo vond Herman Brood mij precies Hanneke Groenteman (voor de goede orde: dit ten tijde van haar Jamin-jaren). Herman haastte zich nog te zeggen dat hij bedoelde in haar jonge jaren, maar hier was geen weg meer terug. En Veron vertelde me lyrisch dat ik net zulke prachtige kuiten had als Beatrix. Juist Veron, dank je.

Was de Pelzinmagie verstoord? Dit zou nooit duidelijk worden, want na mijn eerste waarneming tijdens Maartens verblijf in het buitenland, ging het mis. Toegegeven, ik had iets kwalijk verzuimd, maar moest ik daar zó voor door het stof? Oké, ik heb Maarten toen aan de telefoon een beetje uitgescholden, maar dit bleef vrij mild, dacht ik. De volgende ochtend ging ik gewoon weer naar mijn werk, ik had immers van de nodige collega's gehoord over hun aanvaringen met Maarten. Nu had ik dat een keer.

Maarten stond achter de bar en vroeg wat ik kwam doen. Op mijn aarzelende 'werken' dirigeerde hij me naar de keuken. Daar lag op het aanrecht tot op het dubbeltje uitgeteld mijn loontegoed en vakantiegeld, vers berekend door de boekhouder. Dit was duidelijk een geval van op staande voet. We hebben maanden geen woord meer gewisseld. Pas bij de borrel van Dirks begrafenis weer.

Tsja, lieve Maarten. Wellicht inmiddels té oud, té kantoor, maar zal ik weer 'ns bij je komen werken?

MAARTENS MINI JUKE-BOX OP PAPIER

1. www.youtube.com/watch?v=b-71e-nV_fY&feature=fvst
2. www.youtube.com/watch?v=YEo-uwBczpk
3. www.youtube.com/watch?v=u9sRJ-eOHnc
4. www.youtube.com/watch?v=IbqchLSjAaI
5. www.youtube.com/watch?v=Z1wo_P-9hus
6. www.youtube.com/watch?v=XNicOAn0EwI
7. www.youtube.com/watch?v=30hRESLRTAE
8. www.youtube.com/watch?v=tMNbKbHf3zU
9. www.youtube.com/watch?v=sHQ_aTjXObs
10. www.youtube.com/watch?v=WLdRh7qdi_g

bonus www.youtube.com/watch?v=4L9-AvjsB6g

Samengesteld door **Bianca Tan**®, 07/2010

Wat en Hoe in de Pels

oftewel

Een ochtend uit het leven van een kastelein

Zondagmorgen, uitbater van café de Pels (sinds 1988) Maarten Voorhoeve (voor personeel JBMV: Je Baas Maarten Voorhoeve) schrobt zijn stoepje schoon. Hij heeft het café en terras nog even voor zichzelf voordat de zondagontbijtjes worden geserveerd. Wat is Amsterdam toch *hartverscheurend* mooi op het moment dat de stad ontwaakt. Helaas is zo'n moment van korte duur denkt hij somber. Straks wordt zijn geliefde café weer overspoeld door *gadbasten* met hun *geneuzel*. Alhoewel zijn eigen klantenkring er ook wat van kan. Een rilling loopt over zijn rug als hij aan menig voorval denkt. Hoe vaak heeft hij in het verleden niet de tent acuut gesloten omdat hij moest hyperventileren van een klant die in zijn ogen *gekmakend* gedrag vertoonde. Op een kladje geplakt achter het raam kon men dan lezen dat het café wegens nukkigheid van de directie helaas was gesloten. Zijn klanten begrepen hem niet, maar gedoogden gelukkig wel zijn chagrijn. Door de jaren heen is hij wat milder geworden, vindt hij zelf. Het was toch alweer jaren geleden dat hij door woede overmand zich drie dagen schuil heeft gehouden voor café en familie. Zijn toenmalige vriendin heeft destijds nog geïnformeerd bij de politie-inspecteur die zijn café frequenteerde of hij niet achter een dikke deur zat. Nee, de jaren hebben hem meer doen berusten in zijn lot. Hij grapt nu zelfs tegen klanten 'Aan wie ik verdien is mijn vriend' , hoewel meer om zichzelf te overtuigen. Zijn overdenkingen doen hem reeds verlangen naar een *shot koud staal*, maar hij moet nog even volhouden.

De vaste klant stapt het café om half tien binnen en negeert het bordje 'vanaf 10.00 uur open'. Ah, je bent open zie ik en hij nestelt zich met drie kranten aan de korte kant van de lange tafel voor het raam. JKMV (Je Kastelein Maarten Voorhoeve) schiet de keuken in en bijt op zijn hand. Op dat moment stapt het personeelslid van de zondagmorgen de keuken binnen: zijn buffer voor de ochtend. Deze goedgemutste kracht heeft plezier in zijn werk en schikt zich moeiteloos in de rolverdeling van de zondagochtend; zwarte brigade, witte brigade oftewel good cop, bad cop. Het leven is zo slecht nog niet denkt MV bijna opgewekt. De klanten druppelen binnen. De *beeldschone actreutel* die in het verleden voor hem heeft gewerkt, begroet hij warm met een *klemmetje*. Dat zij een *Pels Light* bestelt, vergeeft hij haar. Even is er commotie omdat een groepje toeristen aan de ronde tafel, waarvan er een het lef heeft een *Klant Fantasie* te bestellen, te lang op zijn bestelling moet wachten. MV reageert op gebruikelijke wijze als het allemaal wat langer duurt 'Zo gaat dat: ik ben soldaat, hij is soldaat en voor je het weet, raak je aan de praat'. De Amerikanen blijven verbouwereerd achter. Eigenlijk is het een *simpeltje* bedenkt MV zich, ik moet me afsluiten voor de lelijkheid die ik om me heen zie, dan is het leven draagbaar. Een paar dagen geleden verweet zijn zoon hem dat hij niets van de Pels maakte. Zoon had wel een idee. Waarom niet iedere dinsdagavond een cocktailavond organiseren, hij zou wel flairtenden. Een absolute *win-win situatie*: zijn zoon verdiende zo een zakcentje, MV wat extra omzet, en de cocktails zouden voor nieuw (lees: jong, mooi, vrouw) bloed zorgen. Daar hadden de oude knarren ook wat aan! Dat voorstel heeft hij beleefd maar beslist van de hand gewezen. *Iedereen heeft recht op zijn eigen vergissing* had hij zijn zoon toegesproken, dank je, maar nee dank je. Het was geen *principieeltje*, hij stond wel degelijk open, hoewel niet van harte, voor suggesties van anderen. Had hij niet

zich door een vriend laten overhalen om elke eerste vrijdag van de maand een oude knarrenborrel in het leven te roepen en was hij niet met zijn tijd meegegaan door buitenlandse kranten in huis te halen, om nog maar niet te spreken van de *Coffee to go* en de gedistingeerde luifel! Zelfs de automatisering had hij niet onwelwillend zijn intrede laten doen. Oke, de kassa had wel voor wat stress gezorgd, zeker voor zo'n digibeet als hij, maar hij hoefde de leus 'U boft, er wordt hier gepoft!' niet meer in ere te houden. Iedereen kon nu gewoon zijn rekening pinnen. Uiteindelijk komt het allemaal aan op details, het moet gewoon allemaal kloppen, mijmert MV. Het is een constante zorg bij zijn personeel. Gelukkig gaat het steeds beter. MV kan er zelfs van genieten als zijn personeel een perfect getapt pilsje met het logo naar de klant toe serveert, of ziet dat het chocolaatje bij de koffie het kopje niet raakt en naast het lepeltje op het bordje wordt geplaatst. Maar hij moet er bovenop blijven zitten.

MV informeert bij de bar of er nog bestellingen zijn. Het is bijna 12.00 uur, zal hij de keuken alvast dichtgooien en lekker gaan fietsen? Het echtpaar, oude buren die sinds jaar en dag de zondagochtend komen, zitten zwijgend aan de bar. Elke beweging van MV wordt nauwlettend in de gaten gehouden door hen. Hun ogen prikken in zijn rug. 'Hebben jullie gesprekstof nodig', informeert MV. Ze lachen beleefd maar zeggen niets. Klanten weten nooit of hij ze in de maling neemt of niet, en dat houdt hij maar liever zo. Door het grote raam ziet MV nog net een man op een ligfiets voorbij flitsen. Hij moet denken aan zijn oudste broer, die voor een volle zaal bij de crematie van zijn vader een toespraak van Zuid-Amerikaanse lengte hield. Hij had dit voorval toen moeten pareren met het Chinese spreekwoord dat hij graag mag citeren: 'Ga wonen dicht bij het water, ver weg van familie'. Of iets in de trant van dat familie eigenlijk opgedrongen kennissen zijn. Achteraf weet hij altijd precies wat hij had moeten zeggen. *L'esprit de l'escalier* volgens de barones, zijn ex. Over de vrouwen in zijn leven gesproken. Zijn jongste zoon stapt met zijn gevolg; zijn moeder (de witte Javaan) en haar zus (de zwarte Javaan) de Pels binnen. 'Hi Pap', begroet zoonlief hem. 'Dag lieve jongen' antwoordt MV.
De moeder vertelt hem dat alle Pelzinnen een verrassing voor hem aan het voorbereiden zijn en dat zij iets wil gaan schrijven over MV.
'Als je maar geen karikatuur van me maakt', verzucht MV.

Verklarende woordenlijst

Gadbast: *Bad gast de; m,v -en bezoeker uit de provincie die een dagje Amsterdam doet*
Geneuzel: *(neu·ze·len neuzelde, h geneuzeld): zeuren, zaniken*
Een klemmetje: *een stevige omhelzing zn*
Koud staal: *ijskoude wod·ka de; m -'s Russische sterke drank*
Een principieeltje: *prin·ci·pi·eel bn, 1 krachtens een beginsel 2 niet van zijn beginselen afwijkend (zie ook: casus De witte boei versus Voorhoeve)*
Een simpeltje: *sim·pel bn, bw weinig ingewikkeld; eenvoudig (Door MV gebruikt als geruststelling naar anderen toe en vooral naar zichzelf)*
Een win-win situatie: *win-win·si·tu·a·tie de; v -s iets waar alle partijen beter van worden (vaak in ironische zin gebezigd)*

Pelsbegrippen

Ontbijt Pels Light: *calorierijk zondagsontbijt met grapefruit*
Klant fantasie: *alles wat valt onder allerindividueelste wensen van ontbijtgangers. 'Een halve Florentijnse eieren, zonder ham, maar met spek en toast en een cappuccino zonder cacao'*

Vaak gebezigde bn, bw door MV

beeldschoon, hartverscheurend, gekmakend

Een gekoesterde herinnering:

LIEVE SCHATTEN, KUNNEN JULLIE **GVD DIE BADGASTEN!!** DE DEUR UITWERKEN ANDERS ZIE IK MIJ GENOODZAAKT **MET BIERVATEN TE SLINGEREN** IN DE KELDER OF DE **GORDIJNEN TE SLUITEN.**
GRRRR….. **MV**

Nu krijg je een briefje terug:

Lieve Maarten,

Dergelijke berichten zie ik als een deel van mijn opvoeding. Ik heb veel in de Pels geleerd, zoals een stevige barkeepersmores maar vooral de kunst van het bijeenhouden van zoveel verschillende mensen, met al hun levensverhalen, vol ellende of juist vol geluk. Voor mij is de Pels een tijdloze plek geworden, waar ik steeds weer terug moet komen. Het Pelsgevoel? Zeker! Grrrrr…moge het nog lang zo blijven.

Liefs Sophie X

PELS LIGHT

PALM

De meisjes van de Seks...

Lieve Maarten,

Dank je voor de Pels!

Dit horecabaantje was mijn laatste voordat ik de horeca verliet voor ander soorten werk; *one for the road*. Barvrouw, koffiedame, uitsmijter, vodkaschenker (bolle meniscus, wat was 't ook alweer?), vaste receptjes, hoorde weleens wat over de desinteresse van Elise, maar maakte ook wel vaak genoeg contact denk ik, een café vol misantropen, maar dan grotendeels met een vrolijke dronk.

Wat een variatie. Er gebeurt altijd helemaal niets in de Pels en tegelijkertijd gebeurt er alles. Een stijlvolle plek is het. De Pels is een groter plaatje dan ik ooit in zijn geheel zal kunnen zien, maar ik houd van mijn deel ervan. En nu ben ik blij om als klant weer in de Pels te komen.

Ik heb helaas/gelukkig geen foto's of zo van mijn tijd in de Pels. [het laat zich niet fotograferen!] Maar toen ik wegging kreeg ik een pak doeken en schilderkwasten kado, en dit schilderij was het mooiste resultaat daarvan.

Happiness forever en heel veel liefs,

Elise

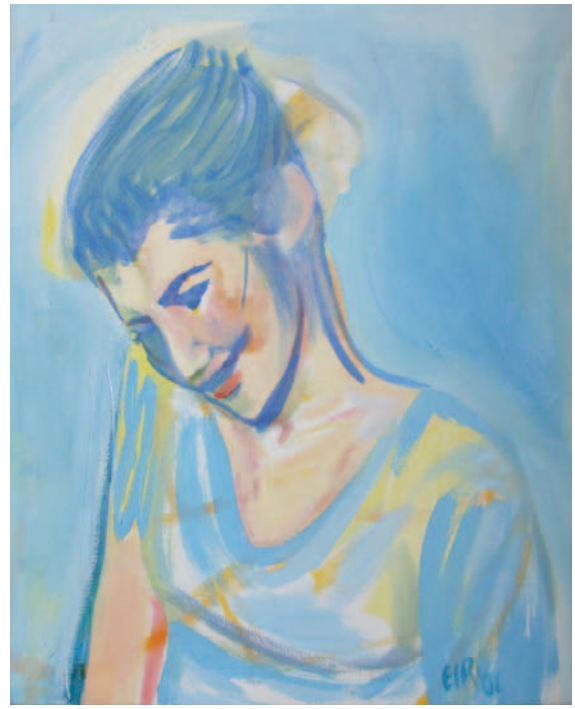

Igor introduceerde me bij MV in de Pels. Kom maar langs op een vrijdag, zei Igor.
Toen ik tijdens een vrijdagmiddagborrel arriveerde, was daar geen MV, maar alleen Igor. Ik kon wel even langs gaan bij je thuis. 5 Minuten later stond ik bij je thuis op de Keizersgracht, 30 minuten later mocht ik de week daarna beginnen.
Ik was stiekem een beetje bang voor je.
Ik keek mijn ogen uit. Ik was 18 en de eersre keer dat er een koude wodka besteld werd om 11.00 's ochtends, duurde het even eer ik de bestelling begreep. Steven R. verbaasde zich dat ik de klanten niet raar vond, maar grappig. Dat was schijnbaar van mij weer raar.
Tsja. Als ik er over nadenk. In de Pels ben ik eigenlijk volwassen geworden; daar heb ik pas echt goed leren drinken, leren roken en heb ik mijn voorliefde voor lastige creatieve vaak wat verslavingsgevoelige mensen ontdekt. Als dat geen belangrijke dingen zijn in je ontwikkeling.

Nu 7 jaar na vertrek uit de Pels spreken we niet meer in de Pels af, maar in de Seks. Dat heb je met die mobiele telefoons en dat T9-gedoe. (Snappie?)

○ **Sanne**

De Pels op zijn mooist

Als de laatste trage klant vertrokken is,
de gordijnen dicht, de deur op slot.
En in de vroege ochtendzon,
de stemming van de avond,
achtergelaten voor de schoonmaker.

Heerlijke slapende en traag ontwakende Pels.

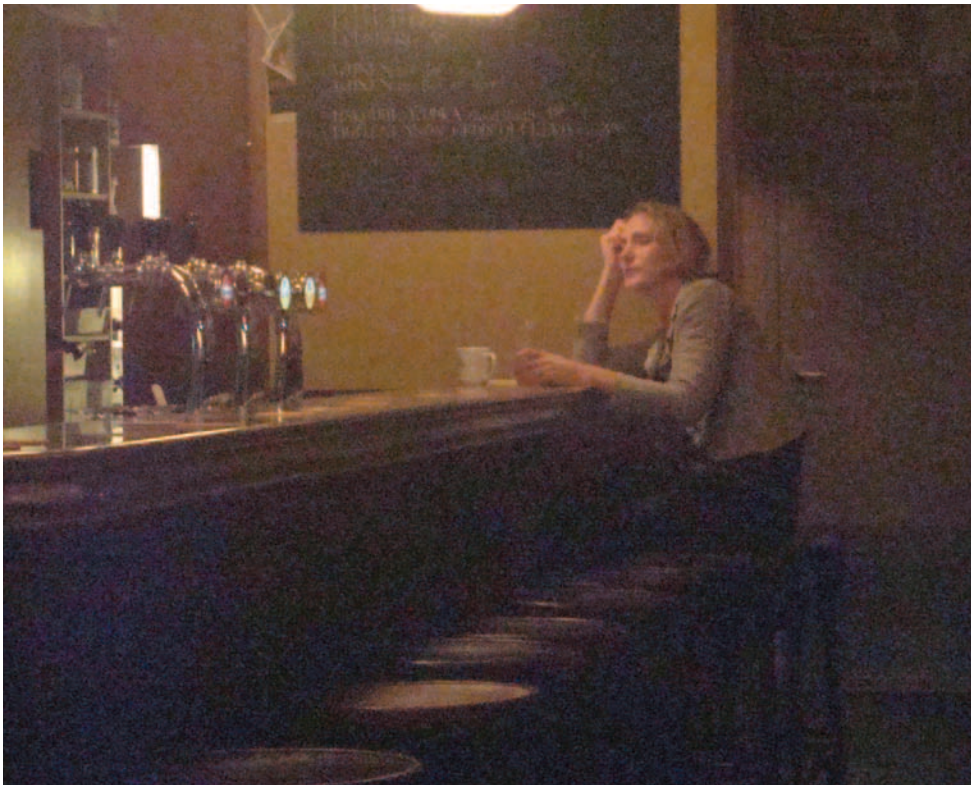

Steven wil zijn water in een bierglas; Hillebrand cappuccino zonder cacao; Bianca ei zonder slijm; Gary koffie met gewone melk en zoetjes; het stel zonder naam Florentijnse eieren en een broodje camembert. Maar naast de vaste klanten hadden ook Koosje en ik zo ons ritueel op de zondagochtend.

Tien uur, katerig, wakker worden, muziekje.
Koosje zette water op in de keuken, ik spoelde glazen aan de bar.
Ik schoof een koffie verkeerd met extra schuim de keuken binnen, Koosje stond klaar met een warm toastje met boter en kaas. Het beruchte 'liefdestoastje'. Mmm...

Zo ging het elke zondag weer, jaar in, jaar uit.

Wát?!
Koosje naar Curaçao? Hoe lang? En dan, een zondagochtend zonder Koosi?

Eerste dienst Zondagochtendontbijt met Maarten.

Ik: 'Espresso?'
MV: 'Espresso. En jij? Wil je wat eten? Zal ik wat voor je maken?'
Ik: 'Nou eh, ja, Koosje maakte dus altijd een toastje met boter en kaas, en dat noemden we dan een liefdestoastje, hehe... Ja, maar ja, als Koosje het niet maakt dan is het natuurlijk geen liefdestoastje meer hè, ja stom eh.. Ja, nou ja, doe maar wat...'

Maarten verdwijnt de keuken in.
Even later komt er een bordje terug.

Daarop een toastje. Niet belegd met boter en kaas, maar met:
mayonaise, een paar plakjes ham, een net zacht genoeg gekookt eitje in tweeën gesneden, zwarte peper en kleine stukjes gehakte augurk eroverheen.

MV: 'Koosje maakt voor jou een liefdestoastje? Van mij krijg je jungleseks.'

Zo is het maar net, met liefde.
Je t'embrasse,

Marieke Pels

'Pour un flirt avec toi'
(Claude François)

Pour un flirt avec toi,
je ferais n'importe quoi.
Pour un flirt avec toi,
je serais prêt à tout,
pour un simple rendez vous.
Pour un flirt avec toi,
pour un petit tour,
un petit jour,
entre tes bras,
pour un petit tour,
au petit jour,
entre tes draps.

Je pourrais tout quitter,
quitte a faire démodé.
Pour un flirt avec toi,
je pourrais me damner,
pour un seul baiser vole.
Pour un flirt avec toi,
pour un petit tour,
un petit jour,
entre tes bras,
pour un petit tour,
au petit jour,
entre tes draps.

Je ferais l'amoureux,
pour te caliner un peu.
Pour un flirt avec toi,
je ferais des folies,
pour arriver dans ton lit.
Pour un flirt avec toi,
pour un petit tour,
un petit jour,
entre tes bras,
pour un petit tour,
au petit jour,
entre tes draps.

Zaterdagochtend vanaf september 2005 stond ik vier jaar lang achter de bar in de Pels.
Altijd een vaste keukenhulp, maar soms ook Maarten zelf in de keuken.

Het was gezellig! Ik had de smaak te pakken van de lekkere cappuccino's, appeltaart en broodjes en ik had de bar voor mij alleen!, dacht ik toen.

Soms kwam Maarten ineens achter de bar en rammelde wat in *mijn* kassa!

G: Maarten, wat ben je aan het doen? (vroeg ik dan lichtelijk geïrriteerd)
M: Ik moet wat geld hebben voor de boodschappen! (antwoordde hij)
G: Stop je dan wel een briefje 'uit de kas' met het bedrag erop, dat je uithaalt?
M: ??? Wat? Het is toch mijn bar en gvd Gabi ik ben jouw baas!
G: Ja!, maar nu ben ik aan het werk en ik ben verantwoordelijk voor het geld! Dus als het straks niet klopt, mag je het op jouw naam schrijven!
M: Ok, briefje zit erin. Ik zal voortaan altijd je toestemming vragen!!!
Grrrrr…!!!
G: Is goed hoor! ;)

Een andere keer kwam Maarten de Pels binnen op het moment dat het me allemaal even te veel was. Te veel cappuccino's en vervelende Gatbasten!

M: Gabi, je ziet eruit alsof je er doorheen zit! Red je het nog?
G: Ja ik red het wel, maar ik heb een ijskoude nodig! Doe je mee?
M: Het is 11 uur 's ochtends! En ik heb besloten om vandaag niet te drinken.
G: Maar je weet toch wel dat ik nooit alleen drink?
M: Vooruit dan maar, kom maar naar de keuken!
G: Is goed!
Daarna kon ik weer verder aan de slag.

Na vier jaar vertelde Maarten dat hij bang was van mij als de enige die in de Pels achter de bar stond.

En zou houden lieve Maarten!

Jouw Poolse helleveeg

DE KONINCK

Het is woensdagavond 25 oktober 2006. Ik werk net bij de Pels, en De Baas heeft zijn vertrouwen in mij getoond door me die avond voor het eerst alleen af te laten sluiten. Ik ben natuurlijk vastberaden te bewijzen dat dat vertrouwen terecht is. De klok slaat twee wanneer ik goedkeurend mijn blik door het café laat dwalen. De Baas kan niet anders dan tevreden zijn: de geur van ammonia en citronella zal hem niet onopgemerkt blijven, hij zal verblind worden door de reflectie van de blinkende koffiemachine en het volledig ontbreken van broodkruimels voorkomt dat de muizen de eersten zijn die hij de volgende ochtend in het café zal treffen. Ik wil net mijn alarmcode invoeren als ineens de telefoon gaat. Alhoewel enigszins verontrust, neig ik ertoe het gerinkel maar te negeren, mezelf voorhoudend dat het vast verkeerd verbonden is. Maar met het aanhouden van het gerinkel groeit mijn ongerustheid, en uiteindelijk besluit ik toch de hoorn op te pakken.

'Café de Pels, met Jonah.'
Een vriendelijke doch dringende vrouwenstem: 'Mevrouw, kunt u vrijuit spreken?'
'Eeeh, ja hoor.'
'Mevrouw, kunt u vrijuit spreken?'
'Eh, j-ja.'
'Mevrouw, weet u zeker dat u vrijuit kunt spreken?'
'Ja, zoals ik zei, maar vanwaar deze vraag?'
'Mevrouw, ik ben van de alarmcentrale en ik bel om te vragen wat er aan de hand is.'
Ik voel opeens een intens verlangen om dit gesprek zo snel mogelijk tot een einde te brengen: 'Oh, maar alles is in orde hoor, niets aan de hand. Bent u niet verkeerd verbonden? Dag ho—'
'Mevrouw, er is net vanuit uw café op het noodalarm gedrukt.'
Ik, moeizaak slikkend: 'M-maar dat kan niet. Ik ben hier alleen, er is niemand die op het alarm gedrukt heeft. En ik zeker niet.'
De vrouw, nu duidelijk geïrriteerd: 'Mevrouw, als u zo vriendelijk zou willen zijn te blijven waar u bent, er zijn twee politieagenten naar u op weg. Dag hoor.'

Beduusd leg ik de hoorn op de haak. Terwijl ik langzaam het bloed uit mijn gezicht voel wegtrekken herinner ik me ineens weer de indringende woorden van De Baas: *'Zorg er ALSJEBLIEFT voor dat je de knop van het noodalarm, achter het lichtknopje, niet aanraakt'.*
'Oh heel fijn, geweldig, uitstekend,' bijt ik mezelf toe, 'typisch hoor... Waarom kan het nou nooit eens gewoon goed gaan bij jou, en je wilde juist zo'n goede indruk maken op De Baas. De B., o God, DE BAAS…!'

Koortsachtig probeer ik te bedenken of er een manier is om deze gebeurtenis te laten passeren zonder medeweten van De Baas. Tevergeefs. Met trillende handen neem ik de hoorn opnieuw ter hande en bel naar om de hoek:
'Maarten.'
'H-hai Maarten, ehm, met ehm, Jonah, ja, sorry dat ik je nachtrust verstoor, maar ehh, tja, het zit namelijk zo: Ik was dus net klaar met schoonmaken enneh, en toen werd ik dus namelijk eh gebeld door een mevrouw, en eeh, ja, ik begrijp niet hoe het komt, want eh, ik heb echt nergens aangezeten hoor, maar eeh, ja nee, echt niet, dus ik snap er niets van, maar ehm, ja,

maar, dus, want eh, het punt is dat eh' – op de achtergrond hoor ik ronkende motoren het café naderen – 'nou ja, om een lang verhaal kort te maken; er staan twee politieagenten voor de deur…'
Maarten, op dezelfde toon als waar hij mee opnam: 'Ik kom eraan.'

Snel begeef ik mij naar buiten, waar twee politieagenten in de gure herfstnacht klaar staan om mijn oprechte verontschuldigingen of mijzelf in ontvangst te nemen. Nadat ik een uitbrander heb geïncasseerd die het schaamrood op mijn kaken deed gloeien, en meer dan bewust van de fikse boete die De Baas nu door mij boven het hoofd hangt, geef ik mijn gegevens. Stamelend zeg ik de letters van mijn naam op, en terwijl de meneren agent mij enigszins argwanend staan aan de kijken ('nee, dat is echt mijn achternaam'), zie ik De Baas in rap tempo de hoek om stevenen. 'Ga maar vast naar binnen,' zegt hij kalm, 'ik kom zo'.

En daar sta ik dan, enigszins hulpeloos van het ene been op het andere te hupsen, misselijk wordend van de toch wel erg overheersende citronella-ammoniageur. Dan komt De Baas binnen. Met grote passen langs mij heen benend, zegt hij enkel: 'Ik heb wodka nodig' en hij gaat de keuken in, waar de wodka koud staat. Bang dribbel ik achter hem aan. 'Sorry,' piep ik, 'ik begrijp echt niet hoe dit heeft kunnen gebeuren, wat zeiden die agenten? Kan ik iets doen misschien?' Ik kijk De Baas schaapachtig aan. Die opent, schijnbaar onbewogen, de deur van de vriezer. 'Nee hoor, ga maar lekker slapen. Ik ga nu schoonmaken, want slapen kan ik toch niet meer.' En net iets harder dan noodzakelijk doet hij de deur van de vriezer weer dicht. Ik knik schuldbewust. Terwijl ik terneergeslagen de keuken uit loop, zie ik nog net vanuit mijn ooghoek een verschrikt muisje achter de vriezer vandaan schieten.

Lieve Maarten,

fijn dat ik zoveel voor jou en jouw mooie Cafe
mag betekenen;

Spik en Span in de ochtend,

Groene vingers voor jouw terras,

... en de kwastende handen.

Maar geen enkele band drukt uit hoe ontzettend blij ik ben
met onze bijzonder prettige band :)

X Pieternella

smack!

Op een zaterdagavond was ik aan het werk toen er een onbekende dame binnenkwam. Ze had een enorme bos bruine krullen, een nogal grof gelaat en een woeste blik in haar ogen die maar één ding kon betekenen: ze was op mannenjacht.
Toen ze haar drankje op had en naar de bar kwam om opnieuw te bestellen sprak ze me de volgende onvergetelijke woorden toe:
'Mijn psychiater zei tegen me: "Jij moet eens naar de Pels!"'

Om onverklaarbare redenen heb ik altijd de onbedwingbare behoefte om onze baas veel meer te vertellen dan hij weten wil. Mijn liefdesleven wordt zodoende veel met Maarten besproken. Binnenhollend met een kater steek ik van wal.
Zoals een goede baas betaamt luistert hij, knikt af en toe en zegt dan het enige juiste wat je kan zeggen: 'Wodka in de keuken?'
Dank voor alle goede adviezen!

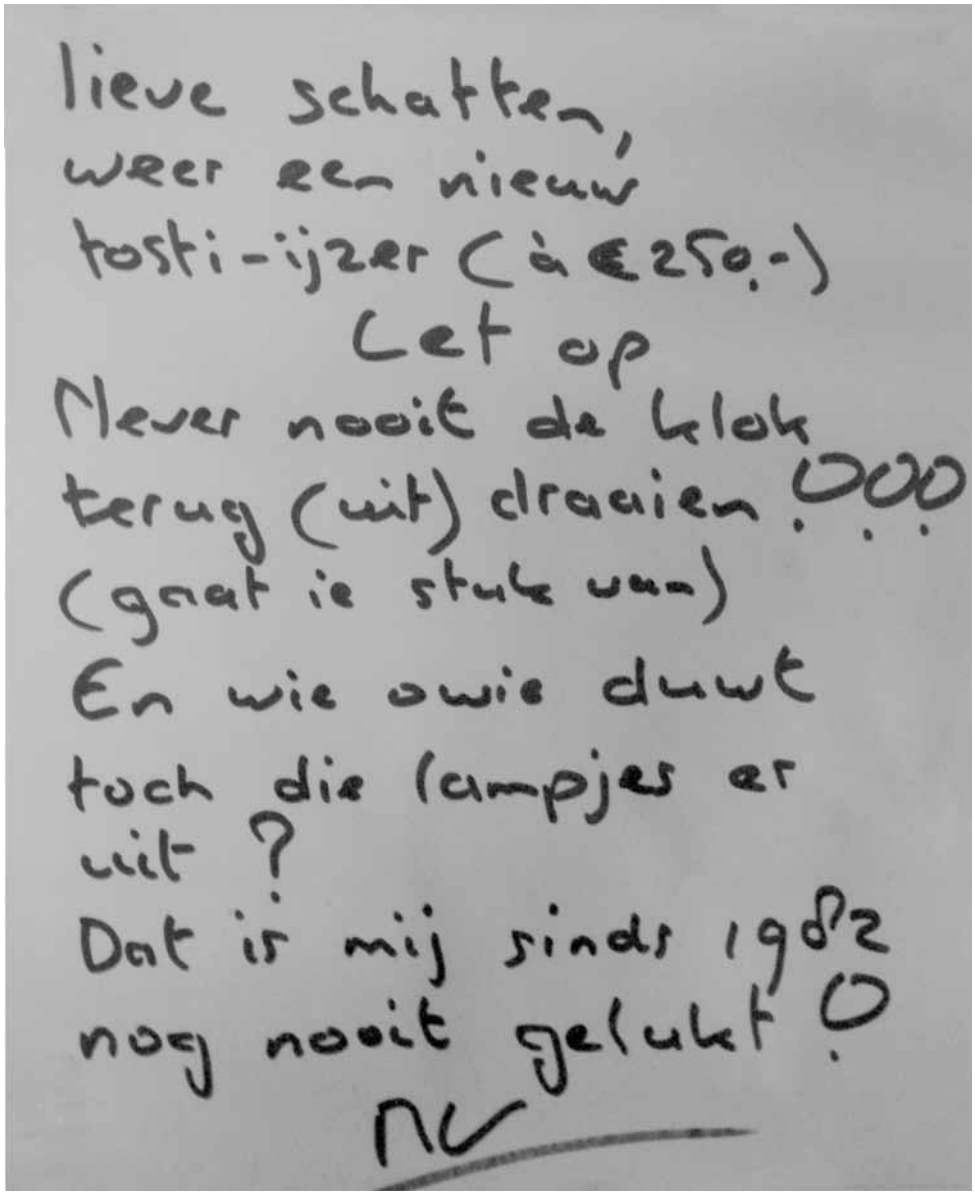
lieve schatten,
weer een nieuw
tosti-ijzer (à €25o.-)
Let op
Never nooit de klok
terug (uit) draaien !oo
(gaat ie stuk van)
En wie owie duwt
toch die lampjes er
uit ?
Dat is mij sinds 1982
nog nooit gelukt !
NL

lieve schatten,
weer een nieuw
tosti-ijzer (à €250,-)
Let op
Never nooit de klok
terug (uit) draaien
(gaat is stuk van)
En wie owie duwt
toch die lampjes er
uit ?
Dat is mij sinds 1982
nog nooit gelukt !
milan toast
milan

Colofon

Redactie	Lidewij Kapteijn, Maria van Rooijen, Hanna Schreuders
Vormgeving	Hanna Schreuders, Piet Schreuders
Fotografie	Paul Blanca (4/5), Hillebrand van Kampen (9), Paul de Jong (20/21), Rosan Hollak (25, 26, 35, 36, 39, 41, 46/47), Khan (30), Lenneke Overeem (42), Maria van Rooijen (43), Michiel Ferier (50)
Druk	SIL'S drukwerk, Amsterdam

Café „de Pels"